

ΑΡΓΥΡΗΣ ΧΙΟΝΗΣ

Ἔχων σώας τὰς φρένας
&
ἄλλες τρελές ιστορίες

Ἐπιμέλεια, Ἐπίμετρο
Γιώτα Κριτσέλη

Με σχέδια
τῆς Εὔης Τσακνιά

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

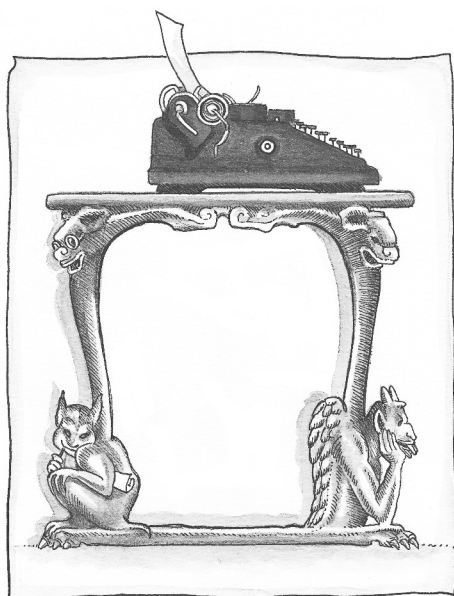

ΚΙΧΛΗ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.....	9
Ἐχων σώας τὰς φρένας	13
Τὸ δούρειον θῆλυ	23
Τὸ ἀπομεσήμερο ἐνὸς φαύνου	33
Cavalleria cretese	41
Τὸ τριακοστὸ πέναλτι	59
Περὶ μαχαιριῶν	69
Πῶς χιτίζεται ἓνα σπίτι	93
Τὰ κόλλυβα	119
Ἡ Μπουμπού	135
Σημειώσεις	141
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΡΙΑΣ.....	149
ΠΡΩΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	152
ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ	153
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	
Ὁ δρόμος τῆς μοναξιᾶς	157
Τότε ποὺ ἦ Χίμαιρα	163
ΕΠΙΜΕΤΡΟ	
Γιώτα Κριτσέλη, «Τὸ παράλογο τῆς ὑπαρξῆς». Λίγα λόγια γιὰ τὴ συλλογὴ	179

ΕΧΩΝ ΣΩΑΣ ΤΑΣ ΦΡΕΝΑΣ

Ἡ λ. *τραπέζα* (<τρα-πεδ-ζα) εἶναι σύνθ. τ., τοῦ ὁποίου τὸ ἀ' συνθετικὸν *τρα-* προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀριθμητικὸν *τέσσαρες*, ἐνῶ τὸ β' συνθετικὸν ἀνάγεται στὴν ἀπαθὴ βραθμίδα τῆς ρίζας *πεδ-* τῆς λ. *πούς*.

Ἑτυμολογικὸ λεξικὸ Πάπυρος

TΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ γιὰ τὰ τετράποδα πρέπει νὰ τὴν κληρονόμησα ἀπ' τὸν πατέρα μου, πού, καθότι νησιώτης, δηλαδὴ Νιώτης, ἔτρεφε σχεδὸν ἱερὴ λατρεία γιὰ τὶς γάτες. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ πλάσματα ξεκίνησε καὶ ἡ δική μου ἀγάπη, γιὰ νὰ ἐπεκταθεῖ, σιγὰ σιγὰ, καὶ σὲ ὅλα τ' ἄλλα τετράποδα. Σήμερα, μαγκούφης πάντα, καὶ συνταξιοῦχος πλέον, συζῶ, κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια στέγη, μὲ μία γάτα, τρία σκυλιὰ, δώδεκα κάρελες, ἓνα κρεβάτι καὶ ἓνα τραπέζι.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ὄντα χαίρουν, γιὰ διαφορετικούς λόγους τὸ καθένα, τῆς ἀπεριόριστης ἐκτιμῆσεώς μου καὶ τοῦ εἰλικρινοῦς θαυμασμοῦ μου: ἡ γάτα,

για την ανεξαρτησία του πνεύματός της, τη διακριτική, άθόρυβη παρουσία της, τη διατροφική της εγγραπτεία και την άρμονική κίνησή της μέσα στον χώρο· τὰ σκυλιά, για την ανυπόκριτη αγάπη και άφοσίωση που τρέφουν για μένα και τη μοναδική ικανότητά τους να εκφράζουν αυτά τὰ συναισθήματα, καθώς και τη χαρά ή τη θλίψη τους, με τὰ ιδιαίτερα όμιλητικά μάτια τους· οί καρέκλες, για την ανεκτικότητά τους, την άντοχή τους στο βάρος μου και τὸ ύποκριτικό ταλέντο τους στὸ νὰ προσποιοῦνται ὅτι προσαρμόζονται στὴ φόρμα τοῦ κορμιοῦ μου, ἐνῶ εἶναι, στὴν οὐσία, ἐκείνες που διαμορφώνουν αὐτὴ τὴ φόρμα· τὸ κρεβάτι, για τὸ ναουριστικό και ὄνειροποιδό χάρισμα του· και, τέλος, τὸ τραπέζι, τὸ πιστότερο και λιγότερο απαιτητικό ἀπ' τὰ τετράποδά μου, για τὴν ὑπομονή του, τὴν προθυμία του νὰ ανταποκρίνεται στὶς πιὸ παράταιρες ἐπιθυμίες ἢ ἀνάγκες μου και τὴν ἀνθεκτικότητά του στὶς κακουχίες που ὑφίσταται ἀπὸ τοὺς χρῆστες του ἢ τὸν χρόνο.

Ὑπομονετικό, ἴσως ἀκόμη περισσότερο κι ἀπ' τὸ τραπέζι, ἤτανε, κάποτε, στὰ νιάτα του ἢ στὰ δικά μου, και τὸ κρεβάτι. Καὶ τί δὲν εἶχε, τότε, ὑπομείνει ἀπὸ τὶς θυελλώδεις ἐρωτικὲς συνευρέσεις μου πάνω στὸ καταπονημένο στρῶμα του,

ἀπ' τοὺς ἀτέρμονους ὕπνους μου, μετὰ ἀπὸ μέ-
 χρις ἀναισθησίας ὀλοήμερες ἢ ὀλονύχτιες κραι-
 πάλες... Κάποια στιγμή, ὥστόσο, ἄρχισε νὰ ἐπα-
 ναστατεῖ. Τώρα, ὅλο καὶ πιὸ συχνὰ ἀγριεύει κι
 ἀρχίζει νὰ καλπάζει, γύρω γύρω στὸ δωμάτιο, νὰ
 μὲ τινάζει ἀπὸ πάνω του· κάποτε, μάλιστα, μὲ
 ποδοπατᾷ κιόλας. "Ὅσο γιὰ τὸ ὄνειροποιοῦ χάρι-
 σμά του, ἔχει πλέον μεταμορφωθεῖ σὲ ἐφιαλτο-
 ποιοῦ. Ἀκόμη κι ὅταν δὲν μὲ ἀδειάζει ἀπὸ τὴ ράχη
 του, μάτι δὲν κλείνω ὅλη τὴ νύχτα καὶ ἀνυπομο-
 νῶ νὰ ξημερώσει γιὰ νὰ βγῶ ἀπὸ τὴν ἀφιλόξενη
 ἀγκαλιά του, νὰ γλιτώσω ἀπὸ αὐτὴ τὴ φρικτὴ αἰ-
 σθησιὴ ὅτι οἱ κουβέρτες δὲν εἶναι κουβέρτες ἀλλὰ
 χρώματα ποὺ κάποιοι φτυάρισαν ἐπάνω μου.

Ὡστόσο, ἐγώ, ἀναγνωρίζοντας τὶς ὑπηρεσίες
 πού, κάποτε, ἀφειδῶς μοῦ πρόσφερε, καθὼς καὶ
 τὸ γεγονός ὅτι γιὰ τὴ σημερινὴ συμπεριφορὰ του
 εἶμαι ὀπωσδήποτε συνυπεύθυνος, δὲν ἔπαψα καὶ
 οὔτε ποτὲ θὰ πάψω νὰ τὸ καλύπτω, γιὰ νὰ μὴ φαί-
 νεται τὸ γῆρας του, μὲ τὰ πιὸ ὠραῖα, τὰ πιὸ φαν-
 ταχτερὰ κλινοσκεπάσματα.

Τῆς ἴδιας στοργῆς καὶ ἀφοσίωσης ἀπολαύουν
 καὶ τὰ ἄλλα τετράποδά μου. Μὲ τὴ γάτα καὶ τὰ
 σκυλιά μου τρῶμε σχεδὸν ἀπὸ τὸ ἴδιο πιάτο καὶ
 πάντα φροντίζω νὰ ἔχουν καθαρὸ νερό, δροσιὰ τὸ

καλοκαίρι, θαλπωρή τὸν χειμῶνα καὶ πλουσιοπάροχα χάδια πάνω στὸ ὑγιές καὶ ἀπαλὸ τρίχωμά τους. Ὅσο γιὰ τὶς καρέκλες μου, αὐτὲς χρηζοῦν εἰδικῆς μεταχειρίσεως, καθότι, ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια, τόσο καὶ λιγοστεύουν τῆς μοναξιᾶς μου οἱ ἐπισκέπτες, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ νιώθουν, οἱ καημένες, σὰν ἀπόμαχες ἀρσιβαρίστριες. Γιὰ νὰ διασκεδάσω, λοιπόν, αὐτὴ τὴ θλιβερὴ διάθεσή τους, τὶς χρησιμοποιοῦ ὅλες, ἐναλλάξ, κάνοντας, ἀκόμη καὶ τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, τὸν γύρο τοῦ τραπέζιου, ὥστε καμιὰ τους νὰ μὴ μείνει παραπονεμένη.

Εἶναι σαφές πῶς σ' ὄλα τὰ τετράποδά μου φέρομαι σὰν στοργικὸς πατέρας, πὺ παραμελεῖ, ἐντούτοις, τὸ πιὸ καλὸ παιδί του, τὸ πιὸ πιστὸ καὶ τὸ λιγότερο διεκδικητικὸ, γιὰτὶ θεωρεῖ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἀφοσίωσή του δεδομένες, αὐτονόητες. Ἐννοῶ, φυσικά, τὸ τραπέζι μου, τὸ πιὸ σταθερὸ, τὸ πιὸ ἰσορροπημένο, τὸ πιὸ συνετὸ καί, παρὰ τὸν ἀγαθὸ καὶ κάπως ἀφελὴ χαρακτήρα του, τὸ πιὸ σοφὸ ἀπ' τὰ τετράποδά μου.

Στέκεται ἀκλόνητο στὰ τέσσερα χοντρά του πόδια, ἐδῶ, στὸ κέντρο τῆς κουζίνας, προσφέροντας τὴ ράχη του ὄχι γιὰ χάδια ἀλλὰ γιὰ χρήσεις, κάθε εἴδους χρήσεις.

Πάνω σ' αὐτὴ τὴν ἀργασμένη ράχη, τὴ γεμάτη ρόζους καὶ καψίματα ἀπὸ τσιγάρα, ἀμέτρητες φορές ζυμώθηκαν ψωμιά καὶ φύλλα ἀνοίχτηκαν, γιὰ πίτες καὶ σκαλτσούνια, κρέατα τεμαχίστηκαν, ποτίζοντας μὲ τὸ αἷμα τους τὶς ἴνες της, σάλτσες καυτές, κρασιὰ χαρᾶς, δάκρυα πένθους καὶ καφέδες τῆς παρηγοριᾶς χυθῆκανε, σκευὴ μόλις κατεβασμένα ἀπ' τὴ φωτιά, νύχια ἀνυπόμονα ἢ νευρικά, γροθιῆς ὀργῆς, ἀγκῶνες ποὺ στηρίζανε τὴ σκέψη, τὴν ἀπόγνωση ἢ τὴν ὄνειροπόληση ἀφῆσαν, ἀνεξίτηλα, τὰ ἴχνη τους, ποιήματα θνησιγενῆ καὶ ἄλλα, θνητὰ κι αὐτὰ ἀλλὰ μακροβιότερα χαράχτηκαν...

Ἐτοῦτο τὸ τραπέζι εἶν' ὀλόκληρη ἡ ζωὴ μου καί, τώρα, μὲ τὴ γριά μου Remington ἀκουμπισμένη πάνω του, γέρος πλέον κι ἐγώ, βλέπω ξανά ὅσους κατὰ καιροὺς καθίσαν γύρω του ἢ καὶ χορέψαν πάνω του (γιατὶ κι αὐτὸ συνέβη), φίλους, ἐχθροὺς ἀλλὰ καὶ ἀδιάφορους γνωστούς (δεχόταν, βλέπετε, ἀδιαμαρτύρητα τοὺς πάντες), ὅσους χαθῆκανε γιὰ πάντα, ἀφοῦ ἄλλους τοὺς ρούφηξε ἀνεπιστρεπτὶ ἢ λαίμαργη αἰωνιότητα κι ἄλλοι ἀμαχητὶ παραδοθῆκανε στῆς καθημερινότητος τὴν Κίρκη.

Μὲ τὴ γριά μου Remington ἀκουμπισμένη

πάνω του, κοιτάζω τὸ τραπέζι μου καὶ τύψεις μὲ καταλαμβάνουνε φρικτές. Μετὰ ἀπὸ τόσα πού ἐπὶ χρόνια ἔκανε γιὰ μένα, τίποτε ἐγὼ γι' αὐτὸ δὲν ἔχω κάνει. Ἦρθε ἡ ὥρα νὰ τὸ ἀποζημιώσω, σκέφτομαι, μὲ ἀπαλὸ γυαλόχαρτο νὰ τὸ λειάνω, μὲ ἐκλεκτὸ βερνίκι νὰ καλύψω τὶς ρυτίδες του, μὲ πλουμιστὸ τραπεζομάντιλο νὰ τὸ σκεπάσω. Μὲ ὅλ' αὐτὰ τὰ καλλωπίσματα, ὅμως, θὰ ἔφραζαν οἱ πόροι του, καὶ τότε πῶς θὰ 'ταν δυνατὸν νὰ συνεχίσει νὰ ὀσμίζεται στὸ μέλλον καὶ τὶς ὀσμές τοῦ παρελθόντος νὰ ἀναδίδει; "Ὁχι, ὄχι!" Ἐτσι φτιασιδωμένο θὰ ἔπαυε νὰ εἶναι ὄν καὶ θὰ γινόταν ἔπιπλο, δίχως ψυχὴ ἀντικείμενο. Πῶς θὰ 'ταν δυνατὸν μιὰ τέτοια προσβολὴ νὰ κάνω σ' αὐτὸ τὸ πλάσμα πού, μὲ ὅσα ἔχει ζήσει κι ἔχει δεῖ, εἶναι πλέον σοφότερο ἀπ' ὅσους κάθισαν ποτὲ τριγύρω του; "Ὁχι καὶ πάλι ὄχι!" Ἄλλη πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀμοιβή του, ναί, κι ἀφοῦ τὸ συνετότερο, τὸ πιὸ ἰσορροπημένο, τὸ πιὸ δίκαιο ἀνάμεσα στ' ἄλλα τετράποδά μου εἶναι, κι ἀφοῦ εἶναι σίγουρο πῶς ἡ ζωὴ του πιὸ μακρὰ ἀπ' τὴ δική μου θὰ 'ναι, μοναδικό μου κληρονόμο θὰ τὸ καταστήσω καὶ ὅ,τι ἔχω καὶ δὲν ἔχω σ' αὐτὸ θὰ τὸ ἀφήσω. Ναί, αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ ἀμοιβή του! Καί, γιὰ νὰ μὴ λέμε καὶ ξελέμε, καθισμένος τώρα ἐδῶ, πλάι του, μὲ τὴ

γριά μου Remington άκουμπισμένη πάνω του, άρχίζω νά συντάσσω τή διαθήκη μου, πού έχει ως έξιξις:

Ο κάτωθι ύπογεγραμμένος Αργύριος Χιόνης του Στεφάνου και τής Μαρίας, τò γένος Στυλιανουδάκη, γεννηθείς έν Αθήναις τήν 22α Απριλίου του 1943, μόνιμος κάτοικος άπό του έτους 1992 και έντεϋθεν του χωρίου Θροφάριον τής όρεινής Κορινθίας, έπαγγελόμενος τήν ποίησιν (έν ή ποίησις δύναται νά θεωρηθῆ έπάγγελμα), έχων σώας τας φρένας και ύγείαν φθίνουσαν μέν αλλά ούδόλως επηρεάζουσαν τήν πνευματικήν διαύγειάν μου, καθιστώ, διά τής παρούσης διαθήκης, γενικήν κληρονόμον όλης τής κινητής και άκινήτου περιουσίας μου, άποτελουμένης άπό άγροτεμάχιον έκτάσεως έξι και ήμίσεος στρεμάτων και διώροφον κατοικίαν έκατόν και τριάκοντα τετραγωνικων μέτρων, καθως και του συνόλου των (μηδαμινής ή άμυθήτου αξίας — ποιος δύναται σήμερα νά γνωρίζη;) πνευματικων δικαιωμάτων μου τò προσφιλέστερον των τετραπόδων μου, τήν τράπεζάν μου, υπό τον μοναδικόν όρον ότι αύτη θα έχη υπό τήν σκέπην της τα υπόλοιπα τετράποδά

μου, προσφιλή επίσης, άνίκανα, έντούτοις,
όπως μεριμνῶσιν διὰ τήν διαβίωσίν των.

Ἡ παροῦσα συνετάχθη ἐν Ἐροφαρίῳ τήν
16ην Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 2009.

Ὁ κληροδοτῶν
Ἀργύριος Σ. Χιόνης

ΥΓ. Καὶ ἐπειδὴ ὑποπιτεύομαι ὅτι πλεῖστοι
ὄσοι θὰ ἀποπειραθοῦν νὰ προσβάλουν τήν πα-
ροῦσαν διαθήκην, δηλῶ, διὰ μίαν εἰσέτι φο-
ράν, κατηγορηματικῶς, ὅτι συνέταξα ταύτην
ΕΧΩΝ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΣΩΑΣ ΤΑΣ ΦΡΕΝΑΣ!